

Ямборко Г. А., канд. екон. наук, доцент,
кафедра обліку в кредитних і бюджетних установах
та економічного аналізу

ЗАСТОСУВАННЯ ПРАКТИЧНИХ СИТУАЦІЙ У КУРСІ ЕКОНОМІЧНОГО АНАЛІЗУ: СУТНІСТЬ ТА ЗНАЧЕННЯ КЕЙС- МЕТОДУ

Той, хто несе ліхтар, спотикається
частіше, ніж той, хто йде позаду

За сучасних умов реформування системи вищої освіти і фор-

and similar papers at core.ac.uk

provided by Institutional Repository of Vadym Hetma

процесу, відбувається оновлення та зміни навчальних програм за змістом, удосконаленням методики викладання. Сьогодні суспільству потрібна вища школа, яка б допомагала реалізувати інтелектуальний потенціал студента та удосконалити процес сучасного навчання. Це зумовлює застосування таких форм, методів, прийомів навчання, у результаті яких навчальний процес стає цікавим, активізує студентів.

Саме до таких методів належить метод практичних ситуацій, який доцільний при вивченні економічного аналізу, тому що вимагає активної участі студентів, потребує прийняття рішення та наведення переконливих аргументів на користь своєї позиції. Застосування методу практичних ситуацій при викладанні економічного аналізу дає змогу реалізувати важливі принципи навчання: проблемність, професійну зорієнтованість, спрямованість на самонавчання із урахуванням наявного досвіду студентів.

Суть методу практичних ситуацій полягає в обговоренні студентами ситуацій, побудованих на реальних подіях, що вимагає від студентів проведення аналізу і прийняття рішень (знаходження розв'язку). Практична ситуація або кейс-метод — це опис ситуації або послідовності подій, що піднімає питання для обговорення або створює проблеми для аналізу та розв'язку. При цьому, ситуаційна вправа не включає в себе ні аналізу, ні висновків, а лише факти та події. Як правило, кейс містить факти з практичної ситуації в організації, а також погляди експертів та спостерігачів на те, що відбувається. Ситуаційні вправи виконують низку важливих функцій: глибше зрозуміти тему, одержати основу для перевірки теорії, дослідження ідей, виявлення закономірностей, взаємозв'язків, формулювання гіпотез, розвинути і застосувати аналітичне і стратегічне мислення, вміння вирішувати проблеми і

робити раціональні висновки, розвинути комунікаційні навички, пробудити інтерес, підігріти цікавість, заохотити мислення та дискусію

Отже, мета методу практичних ситуацій — змодельовати для студентів таку ситуацію, за якої їм необхідно буде прийняти рішення. Студенти мають визначити істотні й другорядні факти, вибрати основні проблеми і виробити стратегії та рекомендації щодо подальших дій. Акцент робиться на самостійному навчанні студентів на основі колективних зусиль. При цьому роль викладача зводиться до спостереження і управління дискусією студентів. Цей метод дозволяє вигострити вміння студента ставити слушні запитання та приймати рішення на підставі відповідей на них. Звичайно, кейс-метод не принесе користі, якщо його відірвати від решти навчального процесу. Він має застосовуватися нарівні з іншими методами викладання, що забезпечить цілісність навчальних програм та досягнення поставлених учбових цілей з урахуванням закономірності: чим вищий рівень освітньої програми (в напрямку від бакалаврської до магістерської), тим легше та ефективніше працювати з кейсами.

Метод практичних ситуацій (кейс-метод) зародився і набув найбільшого поширення в США. Однак використання кейсів в Україні є більш обмеженим, освіта все-таки є результатом і важливим фактором національної культури.

Використання інтерактивного освітнього методу, що вимагає активної індивідуальної участі студентів і не передбачає єдиної «правильної» відповіді, є дуже природнім для суспільства з невеликою владною дистанцією, домінуючими цінностями індивідуалізму і слабким прагненням уникнути невизначеності.

Отже, пропагуючи ширше використання методу практичних ситуацій, необхідно реалістично оцінити швидкість змін освітніх традицій в Україні. Необхідно передбачити потенційні проблеми з використанням методу практичних ситуацій у навчальних аудиторіях і продумати стратегію їх вирішення з врахуванням педагогічної майстерності викладачів і створенням сприятливих передумов щодо нових освітніх технологій.